

ILMAILUALAN UNIONI IAU:N JÄSENLEHTI

Unioni

17.6.2011

NRO 3

Uusia alkuja

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Uusi laitekorjaamo aloitti toimintansa
- 6 Määräaikaiset työsuhteet lisääntyivät vuonna 2010
- 7 Työelämän epävarmuus suurin huolenaihe
- 9 Lyhyt kääntö
- 10 Hapsu – Heijastusvaikutuksia
- 12 IAU:n vaalikokous sujui yllätyksittä
- 16 Kuumassa työskentely vaatii taukoja ja nestettä
- 16 Eläkeläiset koolla
- 17 Eläkeläisten asema liitossa

18 SAK:n edustajakokous

Mikko Kallson

- 20 IAU:n jäsenkortti mukaan matkalle
- 21 SRM-jäsenedut 2011
- 21 Teboil-alennuksia kesällä
- 22 Jukeboxi – Rion satamassa
- 26 Arvostettu ay-vaikuttaja Matti Jähi on poissa
- 27 Kolumni
- 28 Ristikko
- 29 Kynsinhampain
- 30 Paras juttu? -kysely
- 30 Kuvakulma
- 31 Pellen päiväkirja
- 32 Liiton jäsenristeily
- 32 Hyvää kesää

KANSIKUVA:

SAK:n edustajakokouksen päätökset ja IAU:n vastavali-
tun hallinnon linjaukset etsivät ylleen rihman kiertämää.
Venuksen syntymä – Sandro Botticelli
Kuva ja ainutlaatuinen näkemys – Sanna Kallio
Idean tynkä – René S. Sanssi

Unioni

Levikki 4400
15. Vuosikerta

Julkaisija
Ilmailualan Unioni IAU ry

ISSN
1795-2840 (Painettu)
1795-343X (Verkkoalehti)

Päätoimittaja
Juha-Matti Koskinen
Puh. 040 766 9040
juha-matti.koskinen@iau.fi

Toimitussihteeri
Pekka Kainulainen
Puh. 040 528 8166
pekka.kainulainen@iau.fi

Toimituskunta
Markus Berg
Pekka Hintikka
Arto Kujala
Ari Miettinen
Vesa Suni
Sari Virta
Jyrki Väyrynen

Toimitus
John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI
Fax. (09) 47857 250

Osoitteenmuutokset
Liiton jäsenistön osoitteenmuutokset päivittyvät automaattisesti postiin/väestörekisteriin tehdyn ilmoituksen perusteella. Muut osoitteenmuutokset voi toimittaa mieluiten sähköpostitse osoitteeseen iau@iau.fi.

Ilmestyminen
Lehti ilmestyy v. 2011 kuusi kertaa.
Ilmestymisaikataulu sivulla 30.

Aineisto
Toimitus ei vastaa pyytämättä lähete-
tyistä aineistoista eikä palauta niitä.

Ulkoasu
Sign Design Oy/Sanna Kallio

Paino
Sälekarin Kirjapaino Oy
Somero

YT – lain henki ja todellisuus

Tällä lailla edistetään yrityksen ja sen henkilöstön välisiä vuorovaikutussellisia yhteistoimintamenettelyjä, jotka perustuvat henkilöstölle oikea-aikaisesti annettuihin riittäviin tietoihin yrityksen tilasta ja sen suunnitelmista. Tavoitteena on yhteisymmärryksessä kehittää yrityksen toimintaa ja työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa yrityksessä tehtäviin päätöksiin, jotka koskevat heidän työtään, työolojaan ja asemaansa yrityksessä. Tarkoituksena on myös tiivistää työnantajan, henkilöstön ja työvoimaviranomaisten yhteistoimintaa työntekijöiden aseman parantamiseksi ja heidän työllistymisensä tukemiseksi yrityksen toimintamuutosten yhteydessä.

Edellä oleva kappale on suoraan lainattu yhteistoimintalain ensimmäisestä pykälästä, joka on otsikoitu lain tarkoitus. On tietysti selvää, että todellisuus on aina suoranuottisempaa, kuin lain tai muun periaatetekstin ylevät päämäärät. Mutta tohdin silti kysyä, tuntee joku jonkun jossain, joka olisi osallistunut yt-neuvotteluihin, joiden tavoitteissa tai toteutumassa lain tarkoitus olisi ollut keskeisenä pyrkimyksenä? Yt-menettelyn pelkistyminen saneeraus- ja irtisanomismasiinaksi on muuttanut sen lähes kirosanaksi työntekijöiden käsitteistössä. Sen uskottavuutta on syönyt myös sen turhanaikainen käyttö tilanteissa, joissa tavoitteet ovat olleet aivan muut kuin yrityksen tuotannon tai talouden tervehdyttäminen. Lento liikenteen palvelujen kannattavuus ei ole ollut hyvä viime vuosina, mutta voidaan-ko sen katsoa parantuneen jatkuvasti pyörineen yt-myllyn jauhamisen tuloksena? Lain henki tukahtuu kurkkuun viimeistään siinä vaiheessa kun neuvotteluja käydään alituisen myös yrityksissä, joiden taloudellinen ja tuotannollinen tulos on pysyvästi ollut vakaalla pohjalla.

Finnair-tekniikassa yt-neuvottelut päättyivät maaliskuun lopussa. Kuten ilmeisesti aina noin suuren mittaluokan saneerauksissa on tuloksena sekamelska, joka aiheuttaa sekä lähteville, että jääville työntekijöille tarpeettomasti henkisiä paineita ja vaarantaa tuotannon. ISS Aviation puolestaan on vasta aloittanut yt-neuvottelut koko henkilöstönsä kanssa, joiden tarkoitus ei vaikuta olevan etäisintäkään sukua ensimmäisen kappaleen sisällölle.

Unioni-lehden toimituskunta kiittää pitkäaikaista taittajaamme ja kuvittajaamme Sanna Kalliota hänen siirtyessään kohti uusia seikkailuja. Pysy aina Mustanaamion ja kahdentoista Olympolaisen jumalan suosiossa. Sen sijaan Leo Bardy, jos vielä näytät naamaasi täällä, vedämme hännästä. Hyvää kesää muille.

JM KOSKINEN

”

Yt-lain tarkoituksen soisi pyhittävän keinot.

Työn luonteen vuoksi, sen paremmin kuvissa esiintyvien henkilöiden, kuin...

Insta DefSec ja Avionics logistic support

Uusi laitekorjaamo aloitti toimintansa

Kesäkuussa 2010 valmistui Tampereelle pitkään odottamamme yksi maailman nykyaikaisimmista avioniikkakorjaamoista. Se sijoitettiin entisen korjaamorakennuksen länsipuolelle. Väriltään sininen, moderni rakennelma kätkee sisäänsä niin sotilas-, kuin siviili-ilmailun laitehuollon puitteisiin tarkoitettun laadukkaan työympäristön ja ammattitaitoisen huolto-organisaation.

■ Rakennus on rakennettu nykyisiä ilmailun vaatimuksia ja erityisesti puolustusvoimien turvallisuusnäkökohtia silmälläpitäen. Muutto uuteen korjaamoon, joka tunnetaan nimellä H-rakennus, toteutettiin yhteistyössä puolustusvoimien kanssa vapaaehtoisena kertausharjoituksena.

Viikon mittainen kertausharjoitus osoitti osastomme henkilökunnan

yhteistoiminnan lujouden ja ammattitaidon myös sivustaseuranneille. Muuton onnistuttua hyvin alkoi uuden korjaamo-osion prosessien ylösnostaminen mahdollisimman nopeasti, mutta ennen kaikkea ilmailuturvallisuutta ja laatua silmälläpitäen. Laitekorjaustointiamme noustua täyteen tehoonsa, ovat uudet puitteet luoneet lisää haasteita ja lisänneet kiinnostusta, sekä myös tuoneet uusia asiakkauksia.

Työhuonejärjestysten, testilaitteiden ja henkilöiden löydettyä uuden paikkansa organisaatiossamme, on yhteistoimintamme alkanut tuottaa uudenlaisia yhteistyömerkkejä, myös eri henkilöstöryhmien kesken. Tämä johtuu ilmailualan jatkuvasta muutostarpeesta.

Työtä ja haasteita tulevaisuudessa näyttää riittävän. Mutta kun motivaatiotaso on uuden korjaamon myötä jopa entisestään lisääntynyt, niin näen itse hyvät puitteet ja mahdollisuudet kehittää tätä Suomen johtavaa laitekorjaamoja vieläkin paremmaksi.

...laitteidenkaan nimiä ei mainita.

Ammattiosasto 003:n tukikohta

IAU:n "sotilaallinen siipi", eli ammattiosasto 003:n koti sijaitsee juuri täällä Pirkkahallin suoralla, entisen kiitotien päässä ja täällä uudessa H-rakennuksessa.

Ammattiosastomme jäsenistämme on suurin osa avioniikkamekaanikkoja. He taitavat Suomen oloissa poikkeuksellisesti niin sotilas-, kuin siviili-ilmailulaitteiden huoltotoimenpiteet pää-

Tämä helpottaa kuvatekstien laadintaa. Henkilöt tunnustamme kyllä, mutta laitteiden nimiä...

...emme tiedä Tampereen kielellä.

osin pitkän ja monipuolisen ammattikokemuksen kautta. Tietenkin toimiva kokonaisuus pohjautuu myös hyvin toimiviin varasto-, tuki- ja esimiestoimintaan, jotka tukevat tätä päätyötämme korjaamorakennuksessa.

Kuulumme IAU:n tekniikan yrityksiin ja olemme omalta osaltamme olleet vaikuttamassa myös uuden tekniikan osion TES:n muotoutumiseen ja yhteistyöhön muiden tekniikan yritysten parissa.

Olemme samalla liiton puitteissa suurin sotilasilmailuun liittyvä yritys ja samalla väylä uusille mahdollisille tuon alan yritysten tulolle liittomme piiriin.

Toimintamme on aktiivista, hyvinkin tiivistä yhteistoimintaa. Isänmallisuus ja korkea työmoraali näkyvät selvästi näissä jo aavistuksen varttuneempien mekaniikkojen keskuudessa. Määrätynlainen joustavuus monissa asioissa on tuonut mukavat puitteet myös työssä jaksamiselle. Tulevaisuus näyttää haasteelliselle

ilmailun tekniikan kehittyessä ja uusien projektien kotiutuessa meille.

Koulutus ja nykyisten tietojen päivittäminen tuntuisi olevan yksi oleellisimmista asioista mahdollistaa nykyinen huoltotoimintamalli jatkossakin.

Muutenkin osaston toiminnallisuuden johdosta huoltotoimintaa tuntuu löytäneen uudenlaisen, toimivan yhteistyömallin, jonka tuloksista saamme varmasti vastaisuudessa tyytyväisinä nautiskella.

Tällä hetkellä projekteja ja haasteita tuntuu olevan kaikille. Tämä onkin ollut aina täällä Instassa yksi perusasia, mikä on saanut väen pysymään ja luomaan pitkiä uria perheyriksen palveluksessa. Samoin tietenkin on tehnyt yrityksen tuoma perusturvallisuus ilmailualan töiden jatkuvuuden osalta, ja pysyminen alan kehityksen mukana.

MARKO HEIKKILÄ

Määräaikaiset työsuhteet lisääntyivät vuonna 2010

■ Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä palkansaajia oli vuonna 2010 keskimäärin 2 120 000 henkeä eli lähes saman verran kuin vuonna 2009. Näistä 1 789 000 työskenteli jatkuvassa ja 329 000 määräaikaisessa työsuhteessa. Jatkuvassa työsuhteessa olevien määrä oli 22 000 henkeä pienempi ja määräaikaisessa työsuhteessa olevien 19 000 henkeä suurempi kuin vuonna 2009.

Vuonna 2010 työskenteli määräaikaisessa työsuhteessa keskimäärin 16 prosenttia palkansaajista. Noin kahdelle kolmasosalle syy määräaikaisuuteen oli vakituisen työn puute.

Vuonna 2010 uusia, alle vuoden kestäneitä työsuhteita oli 393 000. Määrä oli lähes sama kuin vuonna 2009. Uusista työsuhteista 56 prosenttia oli määräaikaisia. Osuus oli neljä prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin.

Me kuluttajat, jotka emme halua maksaa mistään, lähetämme lapsemme työhön, josta ei ansaita elantoa.

Työelämän epävarmuus suurin huolenaihe

SAK:laisten työtaisteluvalmius korkealla

■ Työntekijöiden suurin huolenaihe on työelämän epävarmuus, SAK:n tuore jäsentutkimus kertoo. Työelämä jatkautuu entistä selvemmin voittajiin ja häviäjiin, tutkimuksen tekijä, SAK:n tutkija **Linnea Alho** sanoo.

– Toisille suodaan vaikutusvaltaa ja mahdollisuuksia kehittyä työntekijänä ja toisille ei, Alho kuva.

Verrattain hyvässä asemassa ovat työntekijät, joiden työ vaatii vastuunottoa, omaa harkintaa ja vuorovaikutustaitoja, Alho arvioi.

Tärkeimpänä työssä pidetään työpaikan pysyvyyttä. Toiselle sijalle pääsevät hyvät työkaverit ja kolmanneksi nimettiin mielenkiintoinen työ. Työaika ja palkka mainittiin vasta neljänsinä.

SAK:n jäsentutkimukseen vastasi viime vuonna yli 2000 työntekijää. Tutkimus tehdään joka viides vuosi ennen keskusjärjestön tulevaisuutta linjaavaa edustajakokousta.

Pidemmät työurat vaativat osaamisen päivittämistä

Koulutuksen puute rajoittaa työntekijöiden mahdollisuuksia työn vaihtamiseen. Noin kaksi kolmasosaa SAK:laisista ei ollut saanut päivääkään työnantajan kustantamaa ammatillista koulutusta vuoden 2009 aikana. Joka kolmas lisäkoulutusta vaille jääneistä työntekijöistä kokee tarvitsevansa sitä nykyisessä työssään. Moni heistä pelkää, ettei heidän osaamisensa riitä tulevaisuuden työmarkkinoilla.

Ilman koulutusta jääneet olisivatkin muita useammin halukkaita lopettamaan työntöön kokonaan, jos se vain olisi taloudellisesti mahdollista.

– On kummallista, että ihmisille ei tarjota riittäviä ammatillisia valmiuksia

Juulikki Holopainen

Toisille suodaan vaikutusvaltaa ja mahdollisuuksia kehittyä työntekijänä ja toisille ei.

– Linnea Aho

työn suorittamiseen laadukkaasti, Linnea Alho hämmästelee.

Ikääntyneitä koulutetaan selvästi nuorempia vähemmän.

– Työurien pidentämiseltä putoaa pohja, jos työntekijöiden ammattitaitoa ei järjestelmällisesti pidetä yllä, Alho toteaa.

Nuiva johto voi lisätä työtaisteluintoa

SAK:laisten valmius toimia on korkealla, jos valtiovalta tekisi muutoksia esi-

merkiksi sosiaaliturvaan työntekijöiden etujen vastaisesti. Yli puolet olisi valmis lakkoon. Suhteessa työnantajiin valmiimpia toimintaan ovat ne, joiden arvomaailmassa korostuu tasaverisuus ja erilaisten ihmisten kuunteleminen.

– Työpaikan johdon kielteiset tai torjuvat asenteet voivat lisätä työntekijöiden työtaisteluintoa, Linnea Alho huomauttaa.

SAK/viestintä

Turhat vakuutukset?

Tuuriin ei
kannata luottaa.
Turvan asiakkaille
sattui viime vuonna

11 800
korvattavaa
vahinkoa.

Mitä saa **4,87** eurolla kuukaudessa?

Yleensä ei paljon mitään. Summa hupenee hel-

posti jopa päivässä turhuuteen. Mutta nyt

saa pienellä rahalla paljon: Turvan nuorille tarkoitettun

laajan koti-irtaimistovakuutuksen Isohiman. Se

maksaa todellakin vain **4,87 €*** alle 30 m²

tai alle 50 m² asuntoon **6,01 €** kuukau-

dedessa. Pieni sijoitus vahingon varalle.

(* vuosimaksu 58,45 € Tampere 1.1.2011, sis. liittoalennuksen ja omis-
taja-asiakasalennuksen. Ostamalla Isohiman netistämme, saat vielä 1.
vakuutuskaudesta 20 % alennuksen; vuosimaksu 46,76 € eli 3,89 €/kk)

Hoidetaan yhdessä vakuutusasiasi kerralla kuntoon. Tutustu
jäsenetuihisi ja jäsenvakuutuksen sisältöön osoitteessa www.turva.fi/iau

Isohima, koti-irtaimistovakuutus

Isohima on edullinen, alle 27-vuotiaan nuoren kotivakuutus. Vakuutus korvaa äkillisiä ja ennalta arvaamattomia vahinkoja. **Omavastuu on pienempi** (85 €) kuin tavallisessa kodin irtaimistovakuutuksessa (130 €). Isohima on hyvä turva myös opiskelija-asunnon irtaimistolle.

Isohima turvaa myös matkatavarat

Vakuutus on voimassa myös matkatavara-
vakuutuksena **4 500 euroon asti** korkein-
taan **kuusi kuukautta** kestävillä matkoilla
kaikkialla maailmassa.

**Vastuu- ja oikeusturvavakuutukset si-
sältyvät myös Isohimaan, lue lisää tur-
va.fi**

Ota yhteyttä • www.turva.fi • palvelunumero 01019 5110 • asiakaspalvelu@turva.fi

Olemme asiakkaidemme omistama suomalainen vakuutusyhtiö. Keskitymme erityisesti liittojen vakuuttamiseen, joten liittosi jäsenenä saat meiltä huomattavia etuja.

Yt-neuvottelut ISS Aviationissa

■ ISS Aviation Oy käynnisti yhteistoimintalain mukaiset koko työntekijähenkilöstöään koskevat neuvottelut. Neuvottelut alkoivat 8. kesäkuuta ja ne koskevat noin 300 henkilöä.

Työnantajan arvion mukaan toimenpiteet saattavat johtaa pahimmillaan koko työntekijähenkilöstöä koskeviin osa-aikaistamisiin, lomauttamisiin tai työsuhteiden päättymisiin.

Neuvotteluissa noudatetaan yhteistoimintalaissa säädettyjä neuvottelu-

aikoja. Neuvottelujen arvioitu päättymisajankohta on aikaisintaan 20. heinäkuuta 2011.

Mahdolliset toimenpiteet tullaan aloittamaan välittömästi neuvotteluiden päättyttyä.

ISS Aviation Oy on ilmailuliikenteen maapalveluita tarjoava yritys.

Suurin osa henkilökunnasta työskentelee Helsinki-Vantaan lentoasemalla ja viidesosa viidellä muulla Suomen lentoasemalla.

Finnair Tekniikan varastotyöt siirtyvät Suomen Transvalille

■ Osana Finnair Tekniikan rakennemuutosta Finnair Technical Services Oy ja Suomen Transval Oy ovat allekirjoittaneet Finnair Tekniikan varastoissa tehtävän varastotyön liikkeenluovutussopimuksen. Sopimus astuu voimaan 1.6.2011, jolloin noin 60 Finnair Tekniikan työntekijää siirtyy Suomen Transval Oy:n palvelukseen.

Finnair Tekniikan helmikuussa alkaneet rakennemuutoksen yt-neuvottelut päättyivät maaliskuun 2011 lopussa.

Ne liittyivät Finnairin Tekniikan suunnitelmiin luopua lentokonehuollon raskeasti tappiollisesta, pääasiassa yhtiön ulkopuolisille yrityksille tarjoamasta lentokoneiden perushuoltotyöstä. Finnair jatkaa edelleen oman laivastonsa huolto- ja korjaustoimintaa.

Finnair Tekniikan rakennemuutoksen vähennyssuunnitelma on tarkentunut ja irtisanottavien määrä on noin 400 henkilöä. Finnair Tekniikassa työskentelee tällä hetkellä noin 1 600 henkeä.

Työelämän verkko-opisto julkaisi työelämä- sanaston

■ Verkkoon on jo pitkään kaivattu helppokäyttöistä sanastoa, joka kokoaa yhteen työelämässä tarvittavat käsitteet ja avaa niiden merkitykset niin ay-toiminnan, edunvalvonnan, järjestötoiminnan, talouden, aikuiskoulutuksen kuin sosiaaliturvankin kannalta.

Tämä tavoite toteutuu SAK:n tuottamassa osana Työelämän verkko-opistoa julkaistussa työelämäsanastossa, joka sisältää jo lähes neljäsataa keskeistä termiä selityksineen.

Työelämäsanaston avulla halutaan kehittää nuorten ja opiskelijoiden työelämä tietoutta ja palvella ay-liikkeen uusia ja nuoria jäseniä sekä suomalaisen työelämään mukaan tulevia maahanmuuttajia.

Työelämäsanastoa pääset käyttämään osoitteessa www.tyoelamasanasto.fi

**Finnairin rahti-
terminaalin työt
siirrettiin Suomen
Transvallille
vuoden 2009
lopussa.**

Vesa Sumi

H 3/2011

A Heijastusvaikutuksia

P Lentoliikenteen rakennemuutokset muuttavat myös
S ilmailualan työsuhteita. Arvioitaessa näiden tekijöiden
U vaikutusta työntekijöiden edunvalvontaan, perinteistä yritystason tarkastelua on syytä laajentaa ilmailualalla toimivien yritysten keskinäisiin suhteisiin. Yritysten rakennemuutoksiin liittyvät päätökset linkittyvät toisiinsa, sekä niiden välisen kilpailun, että kumppanuuksien kautta.

Rakennemuutos

Menneinä vuosikymmeninä lentoliikenteen kilpailu oli säänneltyä ja toiminta pitkälti valtiollisten lentoyhtiöiden varassa. Tämä merkitsi työsuhteiden vakautta ja ammattiliitoille toimintaympäristön selkeyttä. Sopimuskumppanina oli työnantaja, jolla oli todellinen päätösvalta työsuhteisiin vaikuttavissa asioissa.

Kilpailun avauduttua perinteisten lentoyhtiöiden rinnalle on ilmestynyt uusia, kevyemmällä hallinnolla ja ohuemmalla kulurakenteella operoivia yhtiöitä. Tämän myötä toimiala on kohdannut muutoksen, jonka seurauksena samoilla markkinoilla toimii kirjava joukko yhtiöitä.

Osana rakennemuutosta perinteiset lentoyhtiöt ovat korvanneet ostopalveluilla aiemmin omaan tuotantoon perustuneita lentoliikenteelle välttämättömiä lentokoneiden huolto- ja korjaustöitä sekä maapalveluja. Vanhojen tuotantorakenteiden muutos ei kuitenkaan ole pysähtynyt tähän.

Perinteiset lentoyhtiöt jaottelevat myös reittiliikennettään ydintoimintaan ja sitä tukevaan reittiverkostoon. Ydintoimintansa ulkopuolisen liikenteen ne ovat valmiita luovuttamaan sopimuksilla tai muilla järjestelyillä kontrolloimiensa yhtiöiden hoidettavaksi.

Lentoliikenteen kilpailun myötä ilmailualalle on syntynyt yritysten välisiä kumppanuusverkostoja, jotka ovat jatkuvassa muutoksessa. Tässä tilanteessa työntekijöiden edunvalvonnassa koros-

tuvat kaikkia osapuolia sitovat työehtosopimuksen yleiset määräykset paikallisen sopimisen sijasta.

Yritysten välinen kilpailu

Työehtosopimuksemme soveltamisalalla lentoliikenteen palveluja tuottavien yritysten kilpailutilanteeseen on varauduttu. Työntekijöiden asemaa kilpailutilanteessa koskeva määräys lisättiin työehtosopimukseen vuonna 2007.

Määräyksen mukaan kilpailun hävinnyt yritys velvoitetaan selvittämään henkilöstönsä mahdollisuudet työllistyä kilpailun voittaneen yrityksen palvelukseen, mikäli kilpailun hävinnyt yritys joutuu sen seurauksena irtisanomaan henkilöstöään.

Vastaavasti kilpailun voittaneella yrityksellä on velvoite tarjota työtä ensisijaisesti hävinneen yrityksen irtisanomille työntekijöille, mikäli kilpailun voittanut yritys tarvitsee yhdeksän kuukauden kuluessa toiminnan siirtymisestä kilpailun kohteena olleessa työpaikassa lisätyövoimaa samankaltaisena säilyneisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä oli tehnyt.

Kaupalliset sopimukset

Työehtosopimuksen tarkoittama kilpailutilanteen syntyminen on esimerkiksi työsuhteisiin vaikuttavasta kaupallisesta sopimustoiminnasta. Sopimukset solmitaan lentoyhtiöiden ja niille palveluja tuottavien yritysten välillä liikeloudellisin periaattein, IAU:n roo-

Juhani Haapasaaari

lin rajoittuessa edellä kuvatulla tavalla työehtosopimuksen ja työlainsäädännön valvontaan.

Northportin ja sen alihankkijana toimivan Baronan välillä tehty sopimus kumppanuuslippujen osto-oikeudesta edustaa uudentyyppistä kaupallista sopimusta, jossa huomioituksi tulevat myös työntekijöiden edut ilman että työntekijäpuolella on sopijaosapuolen asemaa. Järjestely tuo vyöhykelippujen osto-oikeuden piiriin työntekijöitä, jotka eivät ole siirtyneet Baronan palvelukseen Finnair-konsernista.

Piirros tanskalaisen ammattiliitto 3F:n ilmailusektorin toteuttamasta kampanjasta.

Sopimuksessa on otettu yksipuolisesti kantaa myös työehtosopimuksen työrauhavelvoitteeseen. Northportilla on mahdollisuus luopua järjestelmästä laitomien mielenilmausten vuoksi. Samaa periaatetta käyttäen olisi kohtuullista lisätä vastaava ehto myös IAU:n sekä Finnair -konsernin tytäryhtiöiden, tai niiden kaupallisten sopimuskumppanien, välille solmittuihin paikallisiin sopimuksiin. Mikäli jommankumman sopiaosapuolen todetaan oikeusistuimessa rikkoneen työehtosopimuksen määräyksiä, tulisi työehtosopimukseen perus-

tuvat paikalliset sopimukset olla yksipuolisesti purettavissa ilman irtisanomisaikaa.

Yhteistyö

Yritysten välisiä riippuvuussuhteita arvioidessa edunvalvonnan kannalta, luontevaa on pohtia myös millaisia linkityksiä IAU:lla itsellään tulisi olla ilmailualan muihin palkansaajaryhmiin. Perinteisesti liitto on voinut keskittyä oman työehtosopimuksensa piirissä oleviin palkansaajiin. Muuttuvassa toimintaympäristössä yhteistyön painoarvo muiden ilmailu-

alalla toimivien ammattiliittojen kanssa kuitenkin kasvaa.

IAU ja Suomen Lentoemäntä ja Stuertiyhdistys SLSY ovat selvittämässä mahdollisuutta muodostaa yhteinen ilmailusektori kaavailtuun uuteen kuljetusliittoon. Mikäli sellainen syntyy, muut kuljetussektorit muodostuisivat nykyisten AKT:n, Merimies Unionin, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU:n ja Veturi- miesten liiton ympärille.

JUHANI HAAPASAARI
IAU:n puheenjohtaja

Vaalikokous sujui yllätyksittä

IAU:n vaalikokous eteni vaalivaliokunnan puheenjohtajan **Risto Sivénin** johdolla tutun ripeästi, mutta letkeästi. Kokouksessa tehtiin ammattiosastojen jäsenten esitysten pohjalta liiton henkilövalinnat hallituksen, työehtosopimusneuvottelukunnan ja edustajiston luottamustehtävien osalta kaudelle 2011–2015.

■ Alkava kausi tulee olemaan hyvin merkityksellinen IAU:n tulevaisuuden kannalta. Siitä pitää huolen entistä haastavammaksi alituisesti muuttuva edunvalvontakenttä. Vaikeata on myös ennustaa työmarkkinoiden muutosta tulopoliittisten kokonaisratkaisujen jäätyä ainakin toistaiseksi histori-

aan. Minkälaiseksi muodostuu keskusjärjestöjen rooli?

Entä kuinka IAU:n asemaan vaikuttavat liittoufuusiot, niin työnantaja- kuin työntekijäpuolella? Ja miten etenee kuljetusliittojen yhdistymishanke, jossa olemme mukana? Näitä kysymyksiä pohtii ja vastausta etsii.

Edustajisto

Liittoa koskeissa asioissa korkein päättävä valta on edustajistolla, jonka päättämien pitkän aikavälin suunnitelmien mukaan liiton toimintaa hoidetaan. Edustajistoon kuuluu 20 jäsentä ja neljä yleisvarajäsentä.

Liiton ammattiosastot valitsevat edustajiston jäsenet. Joka neljäs vuosi toimikausien mukaan huhtikuun tai toukokuun aikana pidettävässä vaalikokouksessa valitaan edustajiston puheenjohtajisto, liiton puheenjohtajisto, liiton hallitus, työehtosopimusneuvottelukunta sekä vaalivaliokunta. Kullakin liiton ammat-

Edustajiston puheenjohtajaksi valittiin Tommi Toivola ja varapuheenjohtajaksi Juha Grundström.

TES-neuvottelukuntaan valittiin Jukka Korhonen ja Pekka Kähkönen.

Edustajiston vaalivaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Tommi Riihimäki, ja jäseniksi Olavi Ahponen ja Petri Nupponen.

◀ **Miehet kukkapuskista. Juhani Haapasaari, Juha-Matti Koskinen, Tommi Toivola, Reijo Hautamäki ja Juha Grundström.**

tiosastolla on oikeus valita yksi edustaja. Loput edustajapaikat jakaantuvat ilman eläkeläisjäseniä laskettujen ammattiosastojen jäsenmäärien perusteella määräytyvien suhdelukujen mukaisessa suuruusjärjestyksessä. Ammattiosastot pyrkivät valitsemaan edustajia niin, että ammattiryhmät ja yritykset tulevat laajasti huomioiduksi.

Työehtosopimusneuvottelukuntaan kuuluu liiton puheenjohtajisto ja kaksi henkilöä työehtosopimusalueilta. Vaalivaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä.

Hallitus

Edustajiston valitsemina hallitukseen kuuluu liiton puheenjohtaja, liiton varapuheenjohtaja, liittosihteeri sekä vähintään viisi ja enintään kymmenen varsinaista jäsentä. Varsinaisten jäsenten lisäksi hallitukseen valitaan kaksi lisäjäsentä. Edustajiston puheenjohtaja ja edustajiston varapuheenjohtaja

▲ 012 edustajat Santtu Frej, Hannele Kapanen, Jouni Kapanen, Toni Jokinen, Sami Rajala ja Tommi Toivola. Kuvasta puuttuvat Rami Aura ja Timo Nyman.

003 edustaja Keijo Karstinen.

001 edustajat vasemmalta Reita Virnes, Panu Turunen, Jari Lintunen, Juha Grundström ja Pasi Virkkala. Kuvasta puuttuvat Mika Koivula ja Kalle Virtanen

ovat hallituksen kokouksissa läsnä läsnä- ja esitys- oikeudella. Tällä pyritään varmistamaan liiton toimielinten välisen yhteistyön sujuvuus, joka luonnollisesti on ensiarvoisen tärkeää.

Hallitus kantaa vastuun liiton päivittäisestä toiminnasta ja merkittävistä toimintaa koskevista päätöksistä. Se edustaa liittoa ja pitää yhteyttä muihin järjestöihin. Hallituksen puheenjohtajalla

on päävastuu koko liiton toiminnasta.

Ammattiosastot

Kaiken perusta ovat kuitenkin ammattiosastot, joiden kautta IAU:n jäseneksi tullaan. Ne ovat itsenäisiä yhdistyksiä, joiden tarkoituksena on koota toiminta-alueensa lentoliikenteen ja ilmailualan eri työnantajien palveluksessa olevat palkansaajat toimimaan työ- ja palkkaehtojensa parantamiseksi sekä ammatillisten etujensa valvomiseksi. Lisäksi ne valvovat, että voimassa olevia työehtosopimuksia sekä lakeja ja asetuksia noudatetaan. Ja neuvottelevat ja tekevät liiton hallituksen ohjeiden mukaisesti jäsentensä työ- ja palkkaehtoja koskevia paikallisia sopimuksia. Tällä hetkellä niitä on viisi.

HALLITUKSEN JÄSENET 2011–2015

Juhani Haapasaari, puheenjohtaja

Reijo Hautamäki, varapuheenjohtaja

Juha-Matti Koskinen, liittosihteeri

001 Ilmailutekniikan Ammattiyhdistys ry: Jim Röppänen, Jukka Salonen

003 Insta RepAir ry: Marko Heikkilä

007 Ilmailualan Maapalvelutyöntekijät ILMA ry: Pasi Nykänen, Satu Pakkala

010 Suomen Siviililentoliikennevirkailijoiden liitto ry: Markku Elomaa, Nilgün Josipov

012 Siviililentoliikenteen Työntekijät ry: Jouko Kettunen, Kari Winter

HALLITUKSEN LISÄJÄSENET

001 Ilmailutekniikan Ammattiyhdistys ry: Jukka Kokkonen

012 Siviililentoliikenteen Työntekijät ry: Jouko Saarela

teksti: LEHDEN TOIMITUS
kuvat: ARTO KUJALA

IAU:N AMMATTIOSASTOT

Ilmailutekniikan

Ammattiyhdistys ITA ry 001

ITA:n jäsenet työskentelevät lentokoneiden korjaus- ja huoltotyötehtävissä, tai niihin liittyvissä teknisissä töissä. Yleisimmät ammatit ovat mekaanikko ja asentaja.

Insta RepAir ry 003

Insta:n jäsenet työskentelevät Tampereella InstaDefsecin palveluksessa laitehuolto- ja korjaustehtävissä. Yleisimmät ammatit ovat mekaanikko ja asentaja.

Ilmailualan Maapalvelu- työntekijät ILMA ry 007

Ilman:n jäsenet työskentelevät lentoliikenteen maapalveluissa. Yleisimmät ammatit ovat kuormaa- ja virkailija. Suurimmat työnantajat ovat ISS Aviation Oy ja Servisair Finland Oy.

Suomen Siviililentoliikenne- virkailijoiden Liitto ry 010

Kympin jäsenet toimivat virkailija ja esimiestehtävissä maa- ja matkustajapalvelussa. Suurimmat työnantajat ovat Northport Oy ja RTG Ground Handling Oy.

Siviililentoliikenteen työntekijät ry 012

Kahdentoista jäsenet työskentelevät lentoliikenteen maapalveluissa. Yleisimmät ammatit liittyvät lentokoneiden kuormaukseen, sekä catering- ja rahdinkäsittelytyöhön. Suurimmat työnantajat ovat Barona Handling Oy, Finnair Catering Oy ja Suomen Transval Oy.

007 edustajat vasemmalta Mikko Tuunanen Janne Länsivire ja Petri Riitinki. Kuvasta puuttuu Kim Eklund.

010 edustajat Merja Kananen, Juhani Pietilä, Marita Ketonen-Heiska ja Lilli Ansari.

Kuumassa työskentely vaatii taukoja ja nestettä

■ Helle ja työskentely kuumassa kuormittavat – työviiltyvyys ja motivaatio saattavat heiketä. Mitä raskaampi työ ja mitä kuumempi ympäristö, sitä enemmän sydän kuormittuu.

Keskeistä on huolehtia elimistön neste- ja suolatasapainosta.

Kuumassa työskentelyä voi keventää mm. seuraavasti:

- Totuttaudu kuumaan.
Ensimmäiset päivät kuumassa ympäristössä ovat vaikeimmat, sillä kuumaan totuttautuminen kestää noin viikon.
- Juo riittävästi, vaikka ei janotaisi, 1–2 dl kerralla, 3–4 krt tunnissa. Painon seuranta auttaa nestetasapainon ylläpitoa, sillä jano on huono mittari.
- Syö monipuolisesti, välipaloina esim. suolakurkut, oliivit tai pähkinät.
- Tauota ja järjestele työtäsi.
- Pukeudu työsi mukaan, suojaa itsesi auringolta.
- Käytä tarvittaessa henkilökohtaisia jäähdyttimiä (esim. puhaltimet ja jäähdyttävät liivit).
- Tunne terveydentilasi ja huolehdi kunnostasi.

Lisätietoja: Kuumassa työskentely, Työterveyslaitoksen Tietokortti 3

Arto Kujala

Osanottajien lukumäärä ylitti optimistisimmatkin arviot.

Eläkeläiset koolla

Vilkas keskustelun sorina täytti liiton tilat 28.4. kun kymmeniä eläkkeelle siirtyneitä IAU:n jäseniä tapasi kahvin ja keskustelun merkeissä Hakaniemessä.

■ Kiitokset kaikille paikalla olleille mielenkiintoisesta tilaisuudesta. Oli todella kiva tavata ystäviä ja tuttuja vuosien takaa. Muistella hetkiä aikaisemmista tapaamisista ja väännöistä, joita on käyty parempien työolojen ja ansioiden saamiseksi.

Puheenjohtaja Haapasaaren katsaus viime aikojen tilanteisiin ja IAU:n toimintaan sai kaikkien mielenkiinnon kohoamaan, ja nosti paljon kysymyksiä liiton henkilökunnan vastattavaksi. Tilaisuus osoitti kiistatta, että me eläkeläiset olemme vielä virkeätä porukkaa ja seuraamme tapahtumia hyvinkin tarkasti.

Keskusteluhetkessä yksi kysymys kerätyi usein, eläkkeet ja Finnairin lisäeläke. Katsoimmekin aiheelliseksi järjes-

tää syksyllä loka–marraskuussa uuden tilaisuuden kaikille eläkeläisille. Tilaisuudessa käsitellään pelkästään eläkeasioita. Yritämme saada jonkin asiantuntijan vastaamaan silloin kysymyksiimme. Voimme porukalla silloin käsitellä ja keskustella vanhuuseläkkeisiin, lisäeläkkeisiin ja muihinkin aiheeseen liittyviin kysymyksiin. Jakaa kokemuksiamme, sekä kysellä asiantuntijalta.

Kiitokset teille kaikille, jotka tulitte paikalle. Ja kiitokset IAU:lle, joka antoi mahdollisuuden tällaisen tilaisuuden järjestämiseen.

Syksyllä tavataan. Kutsu ilmoitetaan lehdessä ja henkilökohtaisella kirjeellä.

ERKKI LUOTO

Eläkeläisjäsenen asema liitossa

Ammattiosastoissa oli vuodenvaihteessa reilut 630 eläkkeellä olevaa jäsentä. Kyse on siis varsin suuresta osasta jäsenistöä, noin 16 prosentista.

■ Eläkeläisten asema vapaajäsenenä on säännöillä säädelty. Vapaajäsenyyttä tarkoittaa sitä, että eläkeläiset voivat olla jäsenenä tarvitsematta maksaa jäsenmaksua. He voivat osallistua kaikkien ammattiosaston ja liiton järjestämään toimintaan. Ainoa ero työssä käyviin, jäsenmaksua maksaviin jäseniin on se, että heillä ei ole ammattiosaston vaaleissa vaalikelpoisuutta eikä äänioikeutta. Hallintojen jäseninä he siis eivät voi toimia.

Sääntöjen mukaisesti vapaajäsenyyden saaminen edellyttää kirjallisen hakemuksen tekemistä liiton hallitukselle. Sen voi tehdä vapaamuotoisesti tai oheisella lomakkeella tai sähköpostitse osoitteeseen jasenasiat@iau.fi.

Entä jäsenedut

Liittovakuutus ei koske eläkeläisiä samalla tavalla kuin muita. Eläkeläiset saavat liittovakuutuksesta hyödykseen vain vakuutusten keskittämisalennuk-

sen, jos heillä on Turvassa useampia vakuutuksia. Matkustaja- ja tapaturmavakuutus eivät heitä koske. Yksityiskohtaisempia tietoja vakuutuslennuksista voi kysellä suoraan Turvan toimituksista.

Liiton jäsenille kuuluvia lomaetuuksia voivat eläkeläiset käyttää pääsääntöisesti samalla tavoin kuin kaikki muutkin jäsenet. Samoin he saavat samat sopimuslennukset muun muassa Suomen Retkeilymajajärjestön majoituspalveluista, sekä Teboilin tarjoamat polttoaine- ja muut alennukset. Luonnollisesti myös tämä liiton jäsenlehti postitetaan heillekin.

JÄSENTIETOJEN MUUTOSILMOITUS JÄSENREKISTERIIN

■ Jos sinulla on sääntöjen tarkoittama oikeus jäsenmaksuvapaaseen (esim. opintovapaa, varusmiespalvelus, äitiys- tai vanhempainloma, pitkä sairaus, olet työttömänä KELA:n päivärahalta, tms.), ilmoita siitä liittoon. Ilmoituksen voit tehdä vapaamuotoisesti, tai toimittamalla tämän lomakkeen täytettynä tai vastaavat tiedot:

sähköpostilla jasenasiat@iau.fi tai **faksilla** (09) 4785 7250 tai **postitse** osoitteeseen (kirjeen voi lähettää ilman postimerkkiä):
Ilmailualan Unioni IAU ry / jäsenrekisteri
Tunnus 5015942
00003 VASTAUSLÄHETYS

HAEN JÄSENMAKSUVAPAUTTA

Nimi: _____ Henkilötunnus _____
Ajalle: _____ – _____ Syy _____
Ajalle: _____ – _____ Syy _____
Muuta: _____

HAEN VAPAAJÄSENYYTTÄ

Olen siirtynyt _____ eläkkeelle _____ – _____ – _____ alkaen.
Päiväys _____ – _____ – _____ Allekirjoitus _____

LISÄTIETOJA: www.iau.fi/jasenyys/jasenmaksuista_vapautuminen

Lauri Lyly jatkaa SAK:n puheenjohtajana

SAK:n edustajakokous valitsi yksimielisesti **Lauri Lylyn** jatkamaan järjestön puheenjohtajana seuraavat viisi vuotta. Hän on toiminut SAK:n puheenjohtajana vuodesta 2009.

Mikko Karlsson

■ Lyly toimi 80-luvulla Loviisan ydinvoimalan pääluottamusmiehenä. Vuonna 1997 Lyly nousi SAK:laisen Sähköalojen ammattiliiton puheenjohtajaksi. Keskusjärjestöuransa Lyly aloitti vuonna 2004, kun hänet valittiin SAK:n edunvalvontaosaston johtajaksi.

SAK:n hallituksen varapuheenjohtajana jatkaa **Matti Huutola**, joka on hoitanut tehtävää vuodesta 2004 alkaen.

Hallitus ja valtuusto

Puheenjohtajan lisäksi edustajakokous valitsi SAK:n hallitukseen 19 muuta jäsentä. Aikaisemmin hallitukseen kuului yhteensä 22 jäsentä. Hallituksen pienentämisellä on tavoiteltu sitä, että keskusjärjestön organisaatio vastaisi paremmin SAK:laisessa ammattiliit-tokentässä tapahtunutta yhdistymiskehitystä.

SAK:n hallituksen kokouksiin kutsutaan yleisvarajäseninä niiden keskusjärjestöön kuuluvien liittojen puheenjohtajat,

joita ei ole valittu hallituksen varsinaisiksi jäseniksi.

SAK:n valtuuston puheenjohtajaksi edustajakokous valitsi tehtävää vuodesta 2001 hoitaneen **Tuire Santamäki-Vuoren**. Hän on Julkisten ja hyvinvointialojen liiton, JHL:n puheenjohtaja. Valtuuston varapuheenjohtajaksi valittiin **Pia Yli-Heikkuri**, Palvelualojen ammattiliitosta ja **Mika Vuoti** Metallityöväen Liitosta. Valtuustoon valittiin yhteensä 119 jäsentä. Valtuustossa on edustus kaikista SAK:laisista ammattiliitoista.

SAK:n edustajakokous

SAK:n korkein päättävä elin on joka viides vuosi kokoontuva edustajakokous. Järjestyksessä 18. kokous pidettiin tänä vuonna 6.–8.6.2011 Tampere-talolla.

IAU:ta kokouksessa edustivat edustajiston puheenjohtaja **Tommi Toivola**, sekä hallituksen puheenjohtaja **Juhani Haapasaari** ja varapuheenjohtaja **Reijo Hautamäki**.

SAK:N EDUSTAJAKOKOUS 6.–8.6.2011

Päätöslausuma

■ SAK:lainen ammattiyhdistysliike toimii heikomman puolesta. Kaikkia työntekijöitä on kohdeltava oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti, ikään, sukupuoleen, etniseen taustaan tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta. SAK torjuu voimakkaasti kaikenlaisen syrjinnän. Rasismille ja muukalaisvastaisuudelle ei saa antaa suomalaisessa yhteiskunnassa tilaa.

Kaikilla on oikeus työhön. Suomessa pitää huolehtia siitä, että teollisuudessa ja palveluissa on jatkossakin mahdollisuudet tarjota ihmisille työtä. Niiden toimintaedellytykset tulee turvata, kohtuuhintainen energiansaanti mukaan lukien. Etenkin pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä on vähennettävä viipymättä. Nuorten yhteiskuntatakuu on saatava toimimaan käytännössä. Oppisopimuskoulutus on yksi hyvä koulutusmuoto ja sen käyttöä pitää lisätä. Myös työllistämistoimia tulee kehittää ja siihen on varattava riittävät määrärahat.

Työntekijöitä on arvostettava ja kohdeltava yhdenvertaisesti työtehtävästä ja työn teettämisen muodosta riippumatta.

Työntekijöille kuuluu työstään palkka, jolla tulee toimeen. Työn ehtojen ja työolojen pitää olla kaikille yhtäläiset. Talouskriisi on lisännyt työntekijöiden kokemaa epävarmuutta ja epätasa-arvoa. Liian moni on yhä vaila työtä. Köyhät ovat köyhtyneet, rikkaat rikastuneet. Tämä kehitys pitää pysäyttää. Yritysjohtajien palkat ja palkkiot ovat riistäytyneet käsistä. Yritysten tulosta pitää jakaa tasaisemmin

johtajien ja työntekijöiden kesken.

SAK ei hyväksy lakko-oikeuteen puuttumista. Se on työntekijöiden luovuttamaton, kansainvälisten sopimusten vahvistama oikeus.

Suomalaisen yhteiskunnan vauraus ja ihmisten hyvinvointi ovat perustuneet korkeaan työllisyyteen ja vahvaan hyvinvointivaltioon. Julkisten palvelujen rahoitus pitää turvata, sillä jos hyvinvointivaltion rakenteita puretaan, uhkaa yhteiskunnasta syrjäytettyjen osuus kasvaa. SAK puolustaa jatkossakin vahvaa hyvinvointivaltiota ja toimii turvallisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan puolesta.

Hyvä elämä koostuu hyvästä arjesta, josta työ muodostaa ison osan. Edustajakokouksen määrittelemät SAK:n ydinarvot ovat ihmisarvo työssä, yhdenvertaisuus ja heikomman puolustaminen. Työelämää pitää muuttaa inhimillisemmäksi, jotta ihmiset jaksaisivat.

Hyvinvointi rakentuu työstä. Työurien pitää pidentyä. Siihen ainoa kestävä keino on työelämän laadun parantaminen. SAK ei hyväksy eläkeiän nostamista. Työntekijät tarvitsevat turvaa, kunnollisia ja kestäviä työsuhteita ja riittävää toimeentuloa.

Harmaa talous on saatava kuriin. Rikollisen toiminnan kitkemiseksi tarvitaan sekä lisää viranomaisvalvontaa että uutta lainsäädäntöä.

Kevään eduskuntavaaleissa kansalaiset antoivat vahvan viestin siitä, että Suomen suuntaa pitää muuttaa. Poliitiikkaa on tehtävä ensisijaisesti ihmisten, ei markkinavoimien hyväksi. Hallitusta muodostettaessa tämä viesti pitää ottaa huomioon.

Kannattaa ottaa hyvä asento.
Tässä vierähtää tovi.

IAU:n jäsenkortti mukaan matkalle

Ilmailualan Unioni on ottanut jäsenilleen Turvasta jäsenvakuutuksen, joka sisältää matkustajavakuutuksen vapaa-ajan matkoille. Ota jäsenkorttisi mukaan matkalle, se toimii myös matkavakuutuskorttina.

■ "Viime kesän ulkomaan lomamatkalla kompastuin mukulakiveyksellä ja nilkkani nyrjähti. Menin lääkäriin, jossa hyväksyttiin liiton jäsenkortti matkavakuutuskorttina. Kaikki hoitokulut laskutettiin suoraan Turvasta.

Hiihtolomareissulla Ruotsissa lapseni sairastui vatsatautiin. Silloinkin selvitettiin lääkärimaksuista jäsenkorttia näytämällä. Lääkärin määräämät lääkkeet maksoimme itse ja haimme korvausta Turvasta heti matkalta palattuamme."

Tyypillisiä esimerkkejä siitä, miten matkalla sattuu ja tapahtuu. IAU:n jäsenvakuutuksessa ovat vakuutettuna myös mukana matkustavat alle 18-vuotiaat omat ja samassa taloudessa asuvat lapset. Vakuutettuina ovat myös osaaikaeläkkeellä olevat jäsenet.

Vakuutus ei ole voimassa ehdoissa erikseen poisrajatuissa urheilulajeissa tai harrastuksissa.

Vakuutus on voimassa yhtäjaksoisesti enintään 45 vuorokautta matkan alkamisesta.

Ylimeneville matkapäiville kannattaa ottaa Turvasta määräaikainen matkustajavakuutus.

Mitä vakuutuksesta korvataan?

Vakuutus korvaa matkan aikana alkaneen äkillisen sairauden tai sattuneen tapaturman aiheuttamia hoitokuluja.

◀ Matkavakuutus on aina tarpeen, vaikka liikkuisi kuinka turvallisessa seurassa.

Näitä ovat esimerkiksi lääkärinpalkkiot, tutkimuskulut ja lääkärin määräämät lääkkeet.

Ennen matkan alkua ollut sairaus ei ole vakuutusehtojen tarkoittama matkasairaus.

Matkan peruuntuminen tai keskeytyminen

Vakuutuksesta korvataan matkan peruuntumisen tai keskeytymisen kuluja, mikäli se johtuu äkillisestä sairaudesta tai tapaturmasta. Matkan peruuntuminen tarkoittaa sitä, että matkalle lähtö estyy. Matkan keskeytymisellä tarkoitetaan jo alkaneen matkan muuttumista.

Matkan peruuntumisesta ja keskeytymisestä korvataan kuluja, joista matkan järjestäjä ei lain tai matkasehtojen mukaan ole vastuussa. Näitä kuluja voivat olla esimerkiksi matkai- tai majoituskulut.

Matkatavarat on vakuutettava erikseen

Jäsenvakuutus ei sisällä matkatavaravakuutusta, joten matkatavarat on vakuutettava erikseen, elleivät ne jo sisälly kotivakuutukseesi.

Miten toimin, jos sairastun matkalla tai sattuu tapaturma?

Muista ottaa matkalle mukaan jäsenkorttisi, joka on myös matkavakuutuskortti. Näin hoitava laitos voi todeta, että asiakkaalla on voimassa oleva matkavakuutus ja että hoidoille löytyy maksaja. Matkavakuutuskortti

ei kuitenkaan ole maksukortti, joten on hyvä varautua siihen, että kulut joutuu maksamaan ensin itse ja hakeamaan korvausta myöhemmin vakuutusyhtiöstä. Jos joudut itse maksamaan hoitokulut, säilytä kuitit ja lähetä ne vahinkoilmoituksen mukana Turvaan.

SOS auttaa

Jos hoitolaitos ei hyväksy jäsenkorttiasi eikä suostu lähettämään laskua Turvaan, voit pyytää hoitolaitosta soittamaan jäsenkortin takana mainittuun SOS:iin. SOS on pohjoismaisten vakuutusyhtiöiden omistama kansainvälinen "hälytyskeskus". SOS:ssa on ympärivuorokautinen päivystys ja siellä tunnetaan myös IAU:n vakuutus.

Kun suomalainen matkalla sairastunut asiakas soittaa SOS:iin, hänen puhelunsa yhdistyy suomenkielisellet asiantuntijalle. SOS ryhtyy selvittämään tapausta ja pyytää tarvittaessa avuksi SOS:n yhteyslääkärin. Ohjeita saatetaan antaa myös sairastuneen matkakumppanille. SOS keskustelee tarvittaessa hoitavan lääkärin kanssa ja välittää potilaan hoidon kannalta tärkeät tiedot hoitolaitokselle.

SOS:iin voi ottaa yhteyttä myös muissa kuin hätätapauksissa. He voivat esimerkiksi neuvoa lähimmän luotettavan lääkäriaseman sijainnin.

Turva/KATI IHARANTA

kuvat: PEKKA KAINULAINEN

LISÄTIETOJA

Vakuutusehdot ja korvauksenhakuohjeet löytyvät Turvan tekemiltä palvelusivuilta www.turva.fi/iau. Tutustu vakuutusehtoihin ja vakuutuksessa oleviin rajoituksiin ennen matkalle lähtöä.

Lisätietoja vakuutuksesta saat Turvan toimipaikoista, asiamiehiltä tai palvelunumerosta 01019 5110. Toimipaikkojen yhteystiedot ja lisätietoja Turvasta löydät osoitteesta www.turva.fi. Asiakaspalvelun sähköpostiosoite on asiakaspalvelu@turva.fi.

SRM-jäsenedut 2011

Ilmailualan Unioni on Suomen Retkeilymajajärjestön jäsen. SRM:n jäsenedut IAU:n jäsenille vuonna 2011 ovat seuraavat:

SRM:n jäsenjärjestöjen henkilöjäsenet saavat kotimaan SRM-hostelleissa 2,50 € tai 10 % alennusta normaalista majoitushinnasta.

Ulkomailla Hostelling International -hostelleissa majoittuessasi säästät kansainvälisellä hostellikortilla majoitushinnasta vähintään 10 %. HI-hostelleja on yhteensä yli 4000 lähes 90 maassa. SRM:n jäsenjärjestöjen jäsenet saavat hostellikortin alennettuun hintaan 12 € (normaalihinta 17 €).

Näyttämällä IAU:n jäsenkorttia saat alennusta kotimaisista kohteista. Ulkomaisissa kohteissa tarvitset kansainvälisen kortin, jonka saat SRM:n toimistosta.

Lisätietoja: www.hostellit.fi

Teboil-alennuksia kesällä

Teboil korottaa ammattiliittoyhteistyökumppaniensa jäsenkorttialennuksia kesälomakauden ajaksi. Liiton jäsenkorttialennus on bensiinistä ja dieselöljystä 2,5 senttiä/litra (normaalialennus 1,7 snt). Erikoistarjous on voimassa koko kesän ajan 1.6.–31.8.2011.

Liiton jäsenkortilla saa polttoainelennuksen yli 300 Teboil -huoltamolta ja -automaattiasemalta. Alennusta ei myönnetä Teboil Express -automaattiasemilta, joita on tällä hetkellä noin 50. Alennuksen saa myös maksettaessa K-Plussa-maksukorteilla, mutta tällöin ei kerry K-Plussa-pisteitä.

Tuomari Nurmio, osa 9

Rion satamassa

Valo yössä kadotti hehkunsa. Raitiovaunukansa ryhtyi sekä jakamaan, että vaatimaan juridisia neuvoja. Rahamiestyksimysten armeija laskeine lompakkoineen alkoi hellittämättä piirittää yksityistilaisuuksiin esiintymään. Yksityisyys ja tarkkailuasema olivat mennyttä. Samoin oli Köyhien ystävät -yhtyeen kauniiden kitarasoolojen ja hellänkarheiden työläiskuvausten laita. Esiin kömpi vihainen konspiraatto-reiden joukko. Uusi kokoonpano **Viides Kolonna** – pelastusarmeijan bändi päissään. Se ei tarjonnut pelastusta. Eikä pyytänyt tai antanut armoa.

Siinä missä useimpien artistien metodi on yrittää toistaa menestyslevynsä reseptiä, ja kaikin keinoin pyrkiä pysymään pinnalla, näyttäytyy **Tuomari Nurmion** ura eräänlaisena mutkiteluna suosiota karkuun. Kolonnakin teki vain yhden lp:n *Maailmapyörä Palaa*. Tuomarin suhde ostavaan yleisöön, ja esiintymiseen ylipäänsä, säilyi vähintäänkin varauksellisenä monien vuosien ajan. Loistavia suorituksia seurasivat usein ylenpalttisen päihtymyksen sävyttämät rimanalitukset. Kaikenlainen massojen kosiskelu loisti poissaolollaan. Apina tanssi varjonsa kanssa perin haluttomasti.

Kettinki kaulassa

Jälkikäteen on helppoa nähdä myös muita kuin ainoastaan henkilökohtaisia syitä Tuomarin tekstien muutokseen kohti entistä synkempiä sävyjä. Elettiin omaa aikaamme edeltänyttä muresta. Solidaarisen seitsemänkymmentäluvun taustalta paljastui oikeudettoman reaaliosialismin turpea kuono. Ja lopulta vuosikymmenen kuluessa läntisen uusliberalismin arvonihihilainen tuuli puhalsi haurastuneen korttitalon kokonaan nurin. Etunenässä uutta aikaa edustivat Iso-Britanniassa pääministeriksi noussut Margaret Thatcher ja Yhdysvalloissa valkokankaalta valkois-

seen taloon karauttanut Ronald Reagan. Maailma jakautui yhä jyrkemmin kahtia voittajiin ja tappion kärsineisiin, ja puolueettomilla todenpuhujilla oli entistä niukemmin sijaa majatalossa.

Siinä ohessa uljas uusi maailma alkoi tuotteistua aina vain voimakkaammin mielikuviksi, ja moderni, nopeasti kehittyvä visuaalinen tietoteknologia pelkistää ympäristöämme entistä pinnallisemmaksi. Näitä tuolloin vielä itämisen asteella olleita oireita ennusteli *Maail-*

manpyörä -lp:n piinaavan viisaat, mutta perin lohduttomat, jopa kyyniset säkeet.

Nyt kun aika alkaa olla kypsä sen myöntämiselle, että ”kapitalistinen realismi” ei olekaan historian loppu, vaan ajan henki on muuttumassa, ei läpikotaisin kaupallistetusta valtavirran rock-musiikista taida enää olla uusien merkityksien airueeksi tai tulkitsijaksi. Se johtuu toki osittain myös yhtenäiskulttuurin katoamisesta, kansalaisiin vaikuttavien kanavien määrän hurjasta lisääntymises-

tä. Suurimman suosion katveessa edelleen tehdään paljon mielenkiintoista, vaikka se tavoittaakin vain pieniä omistautuneita vähemmistöjä.

Tammikuun joki niminen kaupunki

Rio de Janeiro on Brasilian toiseksi suurin kaupunki kahdeksalla miljoonalla asukkaallaan. Sen tunnetuimpia nähtävyyksiä ovat Sokeritoppavuori, Kristus vapahtajan -patsas ja Copacaban

rantahietikko. Kaikkien maanosien kansojen sulatusuuni nostaa mieliimme myös jalkapallon ja kiihkeän synnillisen elämänmuodon. Jos karnevaaleista selvittää alle sadalla vainajalla, luonnehtii uutistenlukija niiden sujuneen rauhallisesti. Se kenellä kiintiölippu on tallella, käyköön katsomassa.

Laulun Rio on kuitenkin laajempi käsite kuin vain kaupunki tuolla. Se on kiiluväsilmäisimmän liiketalousekonomistin kosteassa päiväunessa välkky-

vä houreen valtakunta, jossa kaikki on kaupan. Höyhensaarilla talouden toimimisen esteitä ei ole, ja niinpä taide, aatteet, uskonnot, rakkaus ja valta ovat typistyneet lyhyttavaraksi. Se on vielä toki haavetta vain, mutta myös arkipäivän töksähtelevää näennäiskeskustelua lehdistön talous- ja mielipidepalstoilla. Mikäli yhteisövero ei lasketa lähtevät pääkonttorit Suomesta, ja jos nimetön osakkeiden omistus ei tule lakiuudistuksessa mahdolliseksi katoaa pörssi. Jostain syystä kansainväliset suuryritykset eivät kuitenkaan toistaiseksi ole olleet kilvan siirtymässä Kongon demokraattiseen tasavaltaan tai Haitille, vaikka siellä markkinat säätelevätkin itseään. Ehkä jossain johtoportaikossa kyteekin kerettiläinen ajatus siitä, että mikä markkinoille on hyväksi, ei välttämättä aina ole sitä yleiselle elämänlaadulle.

Apostolien teot ja kyyti

Masentunutta kadulla vastaan törmäävä apostoli voidaan nähdäkseni ymmärtää joko pelkästään uskonnon, tai sitten laajemmin jonkun vähäisemmän kaikkivoipaisuuden edustajaksi. Henkilöksi, joka ylpeänä ilmoittaa hurahtaneensa johonkin, ja suuresti oudoksuu havaintoaan, että nivelissään narskua hyvä sanoma ei tavoitakaan kaikkia. Nykyisessä aatteiden ja arvojen siirto-maatavarakaupassa tämä voi tarkoittaa mitä hyvänsä agility- tai golfharrastuksesta ulottuen ravinnonlisien tuomaan valaistumisen ja raukeamisen kokemukseen. Tärkeintä on kuitenkin se, että luvassa on aina lähes ikuinen onni ilman vastoinikäymisiä, ponnistuksia ja ikäviä kokemuksia.

Mainosmaailma on pyrkinyt aina iskemään tämän inhimillisen toivon tunteen hermoon. En halua loukata ketään, mutta lentoyhtiöiden mainonta hipoo naurettavuutta sen käydessä jäsentenvälistä kamppailua siitä, kenen onnistuu kuvata lentomatikustamisen rauhoittava nirvana pastellinsävyisimmin.

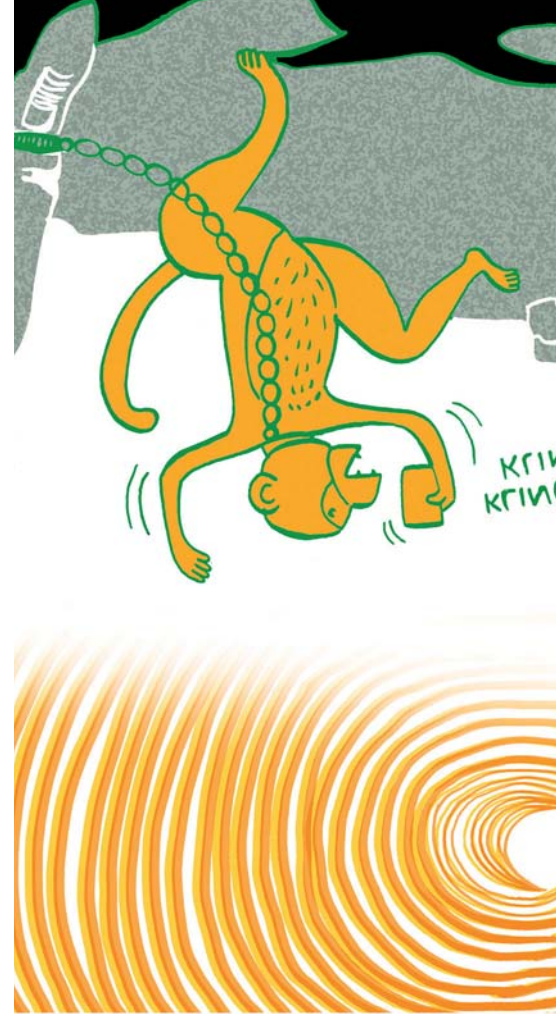
On ymmärrettävää, että lentomatikustamiseen liittyy ahdistusta ja pelkoja, joiden tasoittaminen on tarpeen. Mutta toinen asia kuitenkin on verrata kampanjoita ympäröivään todellisuuteen. Ruuhkaisten lentoasemien etuileviin riitaisiin jonoihin, ja turvatarkastuksessa toisella kädellään housujaan kannatteleviin; toisella voitään, kenkiään, läppäreitään, käsimatkatavaroitaan, kännyköitään hamuaviin entistä tyykeämmin käyttäytyviin matkustaja – härdeleihin. Toisaalta ei uudella isolla saksalaisella autollakaan ajeta vuoristoteitä supermallin kanssa kuin reklaameissa, vaan istutaan nalkuttavan akan kanssa ruuhkassa Tuusulantiellä.

Jos laulussa viitataan ainoastaan perinteisempään käsitykseen sanan – ja sakramentin levittämisestä totean seuraavaa. Hiljaista ja vaatimaton uskonnollista vakaumusta on helpoa arvostaa. Mutta kun näitä tunteita aletaan käyttää välineinä maallisen vallan tavoittelussa, on tilanne toinen. Tunnetaan yksi tapaus, jossa Jeesus ratsasti aasilla. Niitä tapauksia, joissa aasit ratsastavat Jeesuksella on enemmän.

Armeija kaatuu, uraa

Niin kutsutulla johtajuus-analyysillä on Suomessa kaksi pääpolkua, jotka molemmat päättyvät umpikujaan. Toisen päässä lukee Kekkonen, ja toisen Mannerheim. Sitten on alati kasvava määrä sivupolkuja, jotka eivät johda minnekään.

Johtajuutta á la Kekkonen tai Mannerheim yhdistää eräät keskeiset tekijät. Molempia monumentteja luonnehtii selittämätön, ilmeisen luontainen auktoriteetti. Itseä tai muita säälimätön työkyky ja tuottavuus, joka perustui ammatin läpikotaiseen tuntemiseen ja hallintaan. Mannerheim pääsi näyttämään todelliset kykynsä vasta yli viisikymppisenä. Siis sen ikäisenä, jolloin nykyisillä työmarkkinoilla ryhdytään pikku hiljaa ohjaamaan kohti eläkeputkea. Lisäksi

hän oli raskaan, useilla eri I maailmasodan rintamilla suoritetun, palveluksen jälkeen niin vaivainen, että työvoiman vähentämiseen tähtäävässä yt-menettelystä olisi lähtö työvoimareserviin ollut enemmän kuin todennäköinen. Kekkonen sinnitteli politiikassa viisikymmentä vuotta, viidesti pääministerinä ja lähes 25 vuotta presidenttinä, kaikesta päättämisen ymmärtämättä, että johtajan kannattaa vaihtaa alaa viimeistään viiden vuoden välein.

Molemmat olivat siis, kuten tavataan sanoa, pitkän linjan substanssi-johtajia. Tai kuten eräs klusteri-tason päällikkö happamasti totesi: "Ennen mentiin puuhun substanssi edellä, nykyisin ruumiinosa on toinen".

Tämä ei lainkaan tarkoita, että he olisivat onnistuneet kaikessa tai osanneet kaikkea mihin ryhtyivät. Harva muistaa Mannerheimiä pankinjohtajan ansioistaan. Toinen pankeista olisi nimittäin ilman fuusiota suistunut kon-

kurssiin. Ei tapahtunutta kannata tietenkään yksin hänen vastuulleen langettaa. Tuolloin vallitsi suuren laman aiheuttama pula-aika, ja kun tukipaketteja ei tunnettu, niin pankkeja kellahteli nurin siellä täällä. Yksi huomio kuitenkin osoittaa, että Mannerheim ei liikemiehenä ollut terävin sapeli ulaanin huotrassa – hän menetti tapauksen johdosta omia rahojaan. Kauppakorkeassa tulee approbatu-tentti hylsynä takaisin sille, joka ei ymmärrä konkurssin olevan yksi kaikkien tuottavimmista liiketoimista.

Ison diilerin sormi pelissä

On seikka, joka tuntuu yhdistävän johtavaan asemaan päässeitä ajasta aikaan. Jos siihen on mahdollista vaikuttaa, kuten useimmiten on, muodostuvat eskunnat, hallitukset, johtoryhmät ja niin edelleen johtajan luottohenkilöistä.

Tässä taannoin kun sanailimme johdon palkitsemisjärjestelmistä Finnairissa, tutustuin pintapuolisesti merkittävien suomalaisyritysten hallitusten kokoonpanoihin. Havainto, jonka tein oli tiedossani, mutta sen laajuus, tai ehkä suppeus, silti yllätti. Ei aivan tilataksiin, mutta jo raitiovaunuun mahtuisi keskeisimpien suuryritysten hallitukset. Näyttää siis vahvasti siltä, että suurien palkkioiden perusteena usein käytetty väite parhaiden mahdollisten voimien rekrytoinnista on vain osatotuus. Se osa, joka lähtee siitä oletuksesta, että nämä samat hallitusammattilaiset ovat juuri se paras mahdollinen saatavissa oleva kaaderi.

Samasta aineistosta voi kuitenkin yhtä hyvin olettaa kattavalla suhdeverkostolla olevan paikkojen ja tehtävien jaossa varsin suuri vaikutus. On henkilökohtainen painotuskysymys miten tilanteen haluaa nähdä. Ymmärtääkseni on joissakin tapauksissa ja johonkin rajaan asti viisastakin jakaa vastuuta henkilöille, joiden yhteistyökyky on koeteltu ja taidot ovat tiedossa. On hyvä jos organisaation ylätaso on peruslinjoista yhtä mieltä, toki asioita suhteuttavalle oppositiol-

Rion Satamassa

*Apina tanssii varjonsa kanssa
kettinki kaulassaan
Se keräsi rahaa mukiin
ja kolikot kilisi
Posetiivia veivas taiteilija
kun sitä huvitti tehdä niin
Se tuhlas suuria säveleitä
Ja Rion satamassa tuhlaa friidut
seteleitä*

*Apostoli tuli kadulla vastaan
ilosanoma huulillaan
Ota Jeesus sydämeesi se sanoi
ja se hymyili
Mä olin niin maassa niin maassa
Se oli kai taivaassa
Siellä ihanat enkelit venttaa meitä
Ja Rion satamassa venttaa friidut
seteleitä*

*Ison diilerin sormi painaa
taskulaskimen nappulaa
Armeija kaatuu kuraan
Kaupunki katoaa
Se ostaa myy ja vaihtaa
lainaa ja varastaa
kuumia kivääreitä
Ja Rion satamassa friiduja
ja seteleitä*

lekin on aina tilaus, että meno ei mene ihan jees-mielistelyksi.

Perusongelma liittyy pikemminkin ulkoisen kontrollin puutteeseen, joka mahdollistaa ristiin menevän hyvän jakamisen. Tästä syystä pidän parempana järjestelmää, jossa johtajalle maksetaan tavanomaista palkkatuloa, jopa ylimitoitettun korkeaa, kuin että ansainta perustuu mittareihin, jotka eivät ole julkisia. Tasaavana välineenä toimii tässä erinomainen progressiivinen verotus.

On aika vaikea hyväksyä näkemystä, jonka mukaan tasainen palkka veltostut-

taa, eikä riittävästi kannusta suoritukseen. Eikö johtajuuden yksi keskeisimmistä tunnusmerkeistä olekaan sisäinen palo näyttää koko maailmalle kykyään ja luovuuttaan toimialan keihäänkärkenä? Ei kai sentään johtajuuteen liittyvä henkilökohtainen kunnianhimo rajoitu ainoastaan haluun ulosmitata yhtiöstä saatava hyöty omaan käyttöön?

Sellaiselta meripoikia meitä varjellon taivas. Muuallakin kuin Rion satamassa.

teksti: JM KOSKINEN
kuvitus: SANNA KALLIO

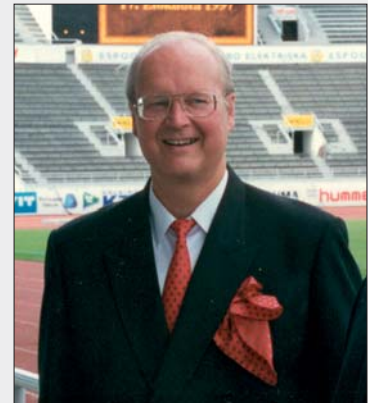
Matti Jähi * 17.8.1947 † 11.4.2011

Arvostettu ay-vaikuttaja on poissa

Ilmailualan ja työväenliikkeen ”selkänöjä” Matti Jähi siirtyi ajasta ikuisuuteen vaikean ja pitkäaikaisen sairauden murtamana 11.4.2011. Hän aloitti työuransa Finnairin tekniikassa moottorimekaanikkona. Ammattiyhdistystoiminta ja sen myötä kansandemokraattinen liike veivät harrastuksen myötä miehen mennessään niin, että lopulta ne vaihtuivat päätyöksi.

Ammattiyhdistystoiminta oli 60- ja 70-luvulla melkoista painimista myös aatteellisella tasolla. Työpaikoilla oli virallisesti vain ammattiryhmiä, mutta taustalla kytivät toisen maailmansodan jäljiltä erilaiset aatteelliset näkemykset. Työntekijöillä oli valittavanaan kaksi keskusjärjestöä: Suomen ammattijärjestö SAJ tai Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK. Myös Finnairin työntekijät olivat jakautuneet kahteen leiriin, kahteen keskusjärjestöön ja ammattiliittoon. Suomen Ilmakuljetus Unioni SIU oli SAJ:n, ja Ilmakuljetusalan Ammattiliitto IKA SAK:n jäsen. Kun keskusjärjestöt yhdistyivät, oli ilmailuala ensimmäinen eheytyntä ammattiliitto, joka liittyi uuden keskusjärjestön SAK:n jäseneksi. Tämä tapahtui 6.9.1969. Nimeksi valittiin Ilmailualan Unioni IAU. Eheytyksen jälkeen seurasi monesti kiivastakin kullissien takaista toimintaa. Aikaa myöten kullissien takainen toiminta selkeytyi ay-liikkeen tuolloisen valtavirran, sosiaalidemokraattien ja kansandemokraattien -ryhmiksi. Matti Jähi oli aktiivisesti mukana kehittämässä mm. ammattiliittojen toimitsijoiden ryhmätoimintaa kerryhmän jäsenenä.

Matti Jähi osallistui erittäin aktiivisesti jo työpaikkansa Lentokonekorjaamoväen ammattiosaston (LKV) toimintaan. Hän oli aina valmiina ottamaan vastuuta ja osallistumaan luottamustehtäviin. Hän toimi mm. ammattiosaston hallituksessa, moottorikorjaamon luottamusmiehenä jne. Työväen aate kiehtoi siinä määrin, että hän hakeutui Sirola-opistoon, jossa suoritti pitkän kurssin. Se antoi hänelle hyvät valmiudet myöhemmälle toimitsijauralle. Matti Jähi toimi aluksi IAU:n sivutoimisena - ja myöhemmin päätoimisena liittosihteerinä, sekä taloudenhoitajana. Myöhemmin hän siirtyi lomapalveluyritys Kylpylähotelli Päiväkummun toiminta-

nanjohtajaksi. Lisäksi hän oli keskeinen vaikuttaja siinä vaiheessa kun useat pienten liittojen työttömyyskassat yhdistyivät Ilmailu- ja Rautatiekuljetusalan Työttömyyskassaksi.

Matti Jähin toimintaa ay-liikkeessä arvostettiin korkealle. Hän paneutui asioihin aina perinpohjaisesti, ja hoiti luottamustehtäviä erittäin vastuuntuntoisesti ja ammattitaitoisesti. Hänellä oli selkeät näkemykset ja sovitteleva tapa hoitaa asioita, unohtamatta edustamaansa ryhmää. Hän puolusti luotettavasti ay-liikkeen yhteisiä tavoitteita ja monissa liiton saavutuksissa on merkittävä osuus Matti Jähin sosiaalisuudella. Hyvällä syyllä voidaan sanoa nykyisen IAU:n olevan osaltaan myös Mattin käsialaa.

KLAUS JÄRVELÄ ja JUHANI SINISALO

Matin työtoverit IAU:ssa

Pirstoutuva yrityskenttä

Maailma on muuttunut kilpailutuksen myötä rajusti ja yritykset keskittyvät ydinliiketoimintaan. Näinhän meille kerrotaan.

Iltmailualan Unioni pyrkii pysymään nopeissa käänöksissä mukana huolehti muun ohella siitä, että jokaiseen alalle tulleeeseen yritykseen valitaan pääluottamusmies. Pääluottamusmies on linkki liiton ja työpaikan välillä. Olen myös usein sanonut, että yritysten edustajien kannattaisi nähdä pääluottamusmies pikemminkin yhteistyökumppanina kuin vihollisena.

Iltmailualan yritykset kilpailuttavat alihankkijansa säännönmukaisesti vuoden tai kahden välein. Ja tavoittelevat aina voittoa kilpailutuksesta. Lähes kaikissa näissä yrityksissä ovat työntekijät, joista valtaosa IAU:n jäseniä, pelinappuloina odottaen huolestuneena yt-neuvotteluja. Säilyykö työpaikka vai onko se taas vaarassa mennä?

Mielestäni tässä pelissä naru jää viimein vetävän käteen, jos ei pystytä kilpailemaan rehdisti IAU:n yleissitovaa sopimusta noudattaen.

Jos kilpailun voittaneet yritykset ovat järjestäytyneet Paltaan (Palvelualojen työnantajat ry), voidaan erimielisyyksiä käsitellä työehtosopimuksen mukaisessa neuvottelujärjestyksessä. Näin saadaan usein ongelmat hoidettua nopeasti neuvotellen.

Jos yritykset taas eivät kuulu Paltaan, niin monesti erimieliset asiat joudutaan

lopulta viemään käräjäoikeuteen. Tavas- sa huonona puolena on hitaus. Saattaa kestää 8–15 kuukautta ennen kuin asia on käsitelty käräjäoikeudessa ja tuomio tullut. Jos vielä valitetaan hovioikeuteen, niin ajallinen kesto on noin 3 vuotta. Se syö miestä ja materiaalia.

Vast'ikään 2010 alusta pilkotun Finnair-tekniikan yt-neuvottelujen päätösten toteutus ei saamiene tietojen mukaan ole mennyt niin kuin neuvotteluissa maaliskuussa sovittiin. Moottorikorjaamon osalta ovat asiat sujuneet ilmeisesti jotakuinkin sovitulla tavalla, mutta linjahuollon ja lentokonekorjaamon osalta näin ei ole käynyt.

Työnantajan käyttäessä ratkaisua, jossa työntekijöiden halukkuutta työpaikanvaihtoon kysytään ja tarjotessaan siihen tukiratkaisua tulee mielestäni kaikkien ilmoittautuneiden lähtö silloin hyväksyä.

Tekniikan varastotöiden siirto Suomen Transvalille tehtiin 1.6.2011. Sitä ennen kartoitettiin koko yrityksestä ensimmäinen aalto lähtiöistä. Tämä oli muuten hieno kuvio, mutta varastoalueen ihmiset unohdettiin kokonaan tästä aallosta, vaikka he ovat palvelleet Finnairia 40 vuotta. Nyt heidät siirretään 60-vuotiaina toiseen yritykseen kysymättä. Se siitä yritysuskollisuudesta.

REIJO HAUTAMÄKI

Kirjoittaja on IAU:n varapuheenjohtaja

Ari Miettinen

”

Pitkään palvelleiden työntekijöiden kohtelu on nykyisin alta kaiken arvostelun.

Lähetä ristikkoratkaisusi 31.7. mennessä osoitteella: IAU / Ristikko, PL 337, 00531 Helsinki.

Oikein ratkaisseiden kesken arvotaan kaksi IAU sateenvarjoa. Ristikon ratkaisu on seuraavassa lehdessä.

				ELMA & VIENO	Jehovan todistajilla ONKIDALLE	EVA & JUHANI	juhla-kalulle	KANNEL-LINEN	viulu-mies	
				→						↘
				maa-kunta ASK			SO-LUKKO			
				aksi-denssi			nal-jailut			
							PITÄÄ PAIK-KANSA			
								iso riita	🚦	
				SUOMU		sävel				
						LOKKI-LINTU				
						varjo-paikka				
						KOR-VALLA				
nopea bussi	↓	horjumaton HAPUILU	✓ Jäätön KEIDAS							
				✓ tähti-kuvio	KO-LOTA		🔴🔴🔴 luonto		👤	
LAI-TILA				maa-kunta Ruot-sissa ASTIA						
					HEI-NIO			LYS-TIT	↓	
hyvin-voipa HELLÄ YÖ-KERHO			metku		älli		Jyrki			
			ME-LUSTA-KIN				ETC			
			♀ ♀ ELLA	Henry				KASPI		
								WTC-terro-risti		
PAU-LA & REI-JO										
teos		Väri	NAR-RAA-JAL-LA !!	EVÄS-SÄILÖ	eläin-lapsi	LAP-SILLA	Hola!	TUTUT ILKAT	Citi-zen	TELE-VISI-OITA
VÄINÖ NUOR-TEVA							made			
epi-lleen			nenä-hom-mia					VAL-TIO		
	↘						PIA			
VIL-LEJÄ-KIN			heinä-homma					T &		

Instant consulting, constant...©

Hyvät lukijani, tiedätkö mikä on todella törkeää? No, valtaosa teistä on ilmailualalla töissä, joten tiedätte. Mutta on tämäkin aika paha juttu. Kuulin nimittäin, että minuun ollaan tyytymättömiä Unioni-lehdessä ja työpanostani ollaan ulkoistamassa. Näin siinä kävi.

Päätoimittaja ja toimitussihteeri lähivät dollarinkuvat silmissään etsimään uutta pakinoitsijaa. Kissapetojen keskuudesta ei halvempaa vaihtoehtoa ollut saatavissa, joten hypähtyään Hakaniemestä lauttaan, ja Korkeasaareen saavuttuaan nämä hyväkkääät suunnistivat suoraan apinataloa kohti.

Siellä ne sitten alkoivat pakinoivien eläinten välittäjän kanssa laatia aiesopimusta.

Olisiko teillä pakinoivaa apinaa saatavissa halvalla? Itse kirjoitusten sisällöllä tai laadulla ei ole niin suurta väliä, strategisia kumppanuuksiahan tässä hakemassa ollaan, sano, sano luihu päätoimittaja.

Tottahan toki, vastasi välittäjä. Suoritan yksin tein lyhyen tuote-esittelyn, jotta voitte sitten valita mieluisimman uuden eläinten maailmanluokan toimijan.

Tässä on ammattikorkeakoulusta valmistunut Bobo. Sen erityisosaamista on Uuden Suomen Ollin mustakarvainen

uros -tyyliin laaditut humoreskit. Hintanaan se pitää sataa panaania kuussa.

Tässä puolestaan on Beau. Oikein mainio apina, sille saattaa löytyä käyttöä muutenkin. Se puhuu viittä kieltä ja on lukenut yliopistolla historiaa ja yhteiskuntatieteitä. Sen jutut ovat erittäin sukelia. Ne muistuttavat jonkin verran Ilta Sanomien Bisquittia. Sen palkkapyyntö on viisisataa panaania kuussa.

Sitten on vielä Bo. En oikein tarkalleen osaa sanoa sen osaamisesta, kun se ei koskaan tee yhtään mitään. Palkkiona se ottaa viisikymmentätuhatta panaania kuussa.

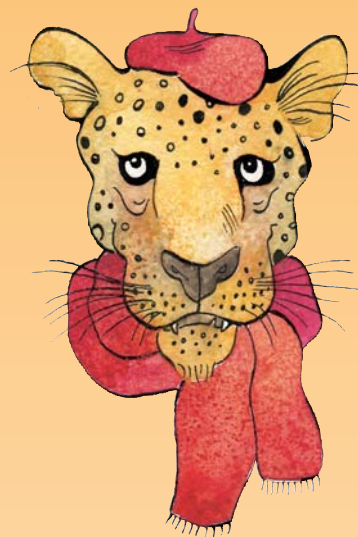
No mikä siitä sitten tekee niin erikoisen? Kysyi sutki toimitussihteeri kummissaan.

Se sanoo olevansa konsultti, vastasi välittäjä.

Ymmärtänette lukijani, että olen syvästi sydämistynyt Unioni-lehden valitsemaan linjaan pakinoiden suhteen. Näissä oloissa minun on mahdotonta jatkaa työtäni. Nyt lähti Bardyn-poika ay-liikkeestä kuin veneerinen tauti Töölöstä. Tästä eteenpäin aion osallistua neuvotteluihin vain paikallisessa.

© Otsikon oikeudet omistaa Several Winds Alderitreefield management consulting group ltd. Niitä ei jumankauta saa panaanilla.

LEO BARDY

”

*43 prosenttia
tilastoista on
aivan turhia.*

Paras juttu?

Kerro meille, mikä mielestäsi on paras juttu tässä Unioni-lehdessä. Lähetä vastauksesi 27.7. mennessä. Kaikkien määräaikaan mennessä vastanneiden kesken arvotaan IAU:n olkalaukku.

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun

Lehden 3/2011 paras juttu oli: _____

Sivulla: _____

Miksi? _____

Nimi _____

Osoite _____

Puhelin _____

Ilmailualan Unioni IAU ry

Tunnus 5015942

00003 VASTAUSLÄHETYS

Voit osallistua myös sähköpostitse: iau@iau.fi Kirjoita sähköpostin aihekenttään "Paras juttu?" ja tekstikenttään mielipiteesi perusteluineen.

UNIONIN ILMESTYMINEN 2011

Numero 4 ilmestyy 9.9,
aineisto toimitukseen 22.8.

Numero 5 ilmestyy 28.10.
aineisto toimitukseen 10.10.

Numero 6 ilmestyy 16.12.
aineisto toimitukseen 28.11.

ILMOITUSKOOT JA HINNAT (alv 0%)

koko sivu, 180 x 230 mm, 240 €
1/2 sivua, 180 x 115 mm, 120 €
2/6 sivua, 118 x 115 mm, 80 €
1/6 sivua, 57 x 115 mm, 40 €

KUVAKULMA

Arto Kujala

Siirrettyämme veneiden perushuollon Jordaniaan olemme saavuttaneet merkittäviä säästöjä miestyövuosissa.

Dear Diary, kirjoitan sinulle nyt viimeistä kertaa. Jää hyvästi ystäväni. T. Pelle

Ilmailualan Unioni IAU ry

John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI

Puhelin: (09) 4785 71 (vaihe)
faksi: (09) 4785 7250
sähköposti: etunimi.sukunimi@iau.fi
kotisivut: www.iau.fi

Puheenjohtaja	Juhani Haapasaari	(09) 4785 7220
Varapuheenjohtaja	Reijo Hautamäki	(09) 4785 7221
Liittosihteeri	Juha-Matti Koskinen	(09) 4785 7225
Sopimussihteeri	Arto Kujala	(09) 4785 7222
Työympäristösihteeri	Pekka Kainulainen	(09) 4785 7227
Taloussihteeri	Ari Miettinen	(09) 4785 7228

Jäsenasiat: Ari Miettinen (09) 4785 7228
jasenasiat@iau.fi

Ilmailu- ja Rautatiekuljetusalan Työttömyyskassa

Toimisto on avoinna arkin klo 9.00–14.00

osoite: Kaisaniemenkatu 10, 00100 HELSINKI
faksi: 09 47857 209

kassanhoitaja	Paula Seppälä	p. 09 47857 200
kassanhoitaja	Sari Meling	p. 09 47857 202
kassanhoitaja	Mirva Tuomi	p. 09 47857 203
kassanhoitaja	Kari Kallio	p. 09 47857 201

email: etunimi.sukunimi@iau.fi
kotisivut: www.irkatk.fi

Ilmailualan Unionin jäsenristeily

Ilmailualan Unioni järjestää **jäsenilleen** kesäisen risteilyn Tallinnaan 26.8–27.8.2011.

RISTEILYN OHJELMA

Perjantai 26.8.

- 17.30 Kokoontuminen Länsisatamassa
- 18.15 Grill House -illallinen
- 18.30 M/S Baltic Princess lähtee
- Mukavaa yhdessäoloa

Lauantai 27.8.

- 7.00–10.00 Aamiainen
- 8.30–12.30 Maihin- ja laivaannousu Tallinnassa halukkaille
- 14.45 Buffet Tallink -lounas
- 16.30 M/S Baltic Princess saapuu Helsinkiin

RISTEILYMAKSU

Risteilyn hinta on 50 € sisältäen matkat Helsinki-Tallinna-Helsinki (B2-

luokan hytti), päivällisen ja lounaan ruokajuomineen, sekä aamiaisen.

Suorita risteilymaksu ilmoittautumisen jälkeen 15.7. mennessä tilille OP Pankki 554128-150. Viestikenttään tulee lisätä osallistujan (jäsenen) nimi.

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittautuminen sähköpostitse osoitteeseen: iau.kesapaivat@gmail.com

Ilmoittautumisen yhteydessä voi esittää toivomuksen hyttikaverista. Paikat jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ilmoittautua voi myös puhelimitse Reijo Hautamäelle (09) 4785 7221 tai Pekka Kainulaiselle (09) 4785 7227. Ilmoittautumisaika päättyy 15.7.

Matkalle tarvitset mukaan virallisen henkilöllisyystodistuksen (passin

tai kuvallisen 1.3.1999 jälkeen myönnetyn henkilökortin).

Tervetuloa

ILMAILUALAN UNIONI

Pekka Kainulainen

